

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग चार-अ

वर्ष ६, अंक २०]

गुरुवार ते बुधवार, ऑक्टोबर ९-१५, २०१४/आश्विन १७-२३, शके १९३६

[पृष्ठ १४

[किंमत : रुपये १.००]

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

गृह विभाग (विशेष)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १८ सप्टेंबर २०१४

अधिसूचना

शासकीय गुपिते अधिनियम, १९२३.

क्र. आयओएस. १०१२/प्र.क्र.२८२/विशा-४.— भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २५८ च्या खंड (१) अन्वये राष्ट्रपतींना प्रदान केलेल्या केंद्र शासनाच्या कार्यकारी शक्तींना अनुसरून **भारत सरकारचे राजपत्र**, भाग दोन, उप विभाग ३ (दोन), दिनांक ११ मे १९६३ मध्ये प्रसिद्ध झालेल्या केंद्र शासनाच्या आदेश क्र. एसओ. १२८५, दिनांक ४ मे १९६३ आणि युनियन वॉर बुकमधील भाग ३ च्या कलम ४ अन्वये शासकीय गुपिते अधिनियम, १९२३ (१९२३ चा १९) च्या कलम २ च्या, खंड (८) च्या उप खंड (क) व (ड) याखाली, महाराष्ट्र शासनाकडे सोपविण्यात आलेल्या केंद्र शासनाच्या अधिकाराचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे खालील अनुसूचीत विनिर्दिष्ट केलेले क्षेत्र हे उक्त अधिनियमातील कलम २ च्या खंड ८ चे उप खंड (ड) अन्वये “ ब वर्ग ” प्रतिबंधित क्षेत्र म्हणून घोषित करित आहे :—

अनुसूची

स्थळ (१)	क्षेत्र (२)	प्रतिबंधित क्षेत्राच्या चतुःसीमा (३)
हिंदुस्तान पेट्रोलियम कार्पोरेशन लिमिटेड, सेक्शनलाईजिंग व्हॉल्व स्टेशन क्रमांक ७ मुंबई-पुणे-सोलापूर पाईपलाईन, मौ. हत्तीद, तालुका सांगोला, जिल्हा सोलापूर.	मौ. हत्तीद, ता. सांगोला, जि. सोलापूर येथील गट नं. ६६४ मधील १६०० चौ. मी. क्षेत्र	पूर्व. —गट क्रमांक ६६४ मधील मोकळी जागा पश्चिम. —राज्य महामार्ग क्रमांक ३ दक्षिण. —गट क्रमांक ६६३ मधील मोकळी जागा उत्तर. —गट क्रमांक ६६४ मधील मोकळी जागा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

प्र. ता. गौड,
शासनाचे सह सचिव.

HOME DEPARTMENT (SPECIAL)

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya,
Mumbai 400 032, dated the 18th September 2014

NOTIFICATION

OFFICIAL SECRETS ACT, 1923.

No. IOS. 1012/C.R. 282/Spl.-4.—In pursuance of the entrustment of the executive functions of the Central Government to the Government of Maharashtra by the President of India, under clause (i) of article 258 of the Constitution of India, in relation to any of the matters specified in sub-clauses (c) and (d) of clause (8) of section 2 of the Official Secrets Act, 1923 (19 of 1923), in its application to the State of Maharashtra, by the Government of India's Order, No. S. O. 1285, dated the 4th May 1963, published in the *Gazette of India*, Part II, Section 3 (ii), dated the 11th May 1963, and in pursuance of section 4 of Chapter III of the Union War Book, the Government of Maharashtra hereby declares under sub-clause (d) of clause (8) of section 2 of the said Act, the place specified in the SCHEDULE appended hereto to be “the prohibited place Category B” for the purposes of the said Act, namely :—

Schedule

Place	Location	Description of boundaries of the prohibited place
(1)	(2)	(3)
Hindustan Petroleum Corporation Limited, Sectionalizing Valve Station No. 7, Mumbai-Pune-Solapur Pipeline, Hatid, Taluka Sangola, District Solapur.	At. Hatid, Taluka Sangola, District Solapur, 1600 Sq. meter area of Gat No. 664.	<i>East.</i> —Open land of Gat No. 664 <i>West.</i> —State Highway No. 3 <i>South.</i> —Open land of Gat No. 663 <i>North.</i> —Open land of Gat No. 664

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

P. T. GOUD,
Joint Secretary to Government.

गृह विभाग

जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई ४०० ००५, दिनांक २५ सप्टेंबर २०१४

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्र. एफएसएल. ०५११/प्र.क्र.४६८/पु.बा.क्र. ३१/पोल-४.—भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील उप संचालक (मानसशास्त्र), उप संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण), गट-अ, सहायक संचालक (मानसशास्त्र), आणि सहायक संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण), गट-अ या पदांचे सेवाप्रवेशाचे विनियमन करणारे पुढील नियम करीत आहेत, ते असे :—

१. या नियमांना न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील उप संचालक (मानसशास्त्र), उप संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण), गट-अ, सहायक संचालक (मानसशास्त्र) आणि सहायक संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण), गट-अ, (सेवाप्रवेश) नियम, २०१४ असे संबोधण्यात यावे.

२. या नियमांमध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

- (अ) “आयोग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग;
- (ब) “पदवी” याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापीठाची पदवी,
- (क) “विभाग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाचा गृह विभाग,
- (ड) “संचालनालय” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य;
- (इ) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन;
- (ई) “मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा किंवा चिकित्सा संस्था” याचा अर्थ, शासनाने संबंधित क्षेत्रातील चाचण्या आणि/किंवा विश्लेषण करण्यासाठी मान्यता दिलेल्या प्रयोगशाळा किंवा चिकित्सा संस्था.

३. संचालनालयातील उप संचालक (मानसशास्त्र) पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल,—

(अ) सहायक संचालक (मानसशास्त्र) पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान पाच वर्षे नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या व मानसशास्त्र विषयातील पदवी आणि चेता मानसशास्त्र किंवा चिकित्सा मानसशास्त्र या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अर्हता धारण केलेल्या योग्य व्यक्तीच्या ज्येष्ठता अधीन निव्वळ गुणवत्ता या निकषांच्या आधारे पदोन्नतीद्वारे;

किंवा

(ब) हे पद पदोन्नतीने भरणे शक्य नाही अशा परिस्थितीत खालील अर्हता पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे,—

(१) ज्यांचे वय ४५ वर्षांपेक्षा जास्त नाही :

परंतु असे की, अगोदरपासून शासन सेवेत कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा ५ वर्षांपर्यंत शिथिल करण्यात येईल;

(२) ज्यांनी मानसशास्त्र विषयातील पदवी आणि चेता मानसशास्त्र किंवा चिकित्सा मानसशास्त्र या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी, किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेली आहे;

(३) ज्यांनी या नियमाच्या उपनियम (२) मध्ये विहित केलेली अर्हता धारण केल्यानंतर मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेतील किंवा चिकित्सा संस्थेतील (राष्ट्रीय किंवा आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सादर केलेल्या किंवा दर्जेदार राष्ट्रीय किंवा आंतरराष्ट्रीय नियतकालिकामध्ये प्रसिद्ध केलेल्या शोधनिबंधासह) संबंधित विषयाचा १० वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका विश्लेषणात्मक आणि संशोधनाचा गुणवत्तापूर्ण अनुभव धारण केला आहे :

परंतु असे की, ज्यांनी मानसशास्त्र विषयातील विद्यावाचस्पती अर्हता (पीएच.डी.) धारण केली आहे, अशा उमेदवारास प्राधान्य देण्यात येईल :

परंतु, आणखी असे की, ज्यांनी मानसशास्त्रीय अभ्यासातील प्रशिक्षण आणि किंवा संशोधन व विकासाचा किमान २ वर्षे इतका अनुभव धारण केला आहे, अशा उमेदवारांना प्राधान्य देण्यात येईल.

४. संचालनालयातील उप संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण) पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल,—

(अ) सहायक संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण) पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान पाच वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या आणि विज्ञान शाखेतील भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या मुख्य विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी धारण केली आहे किंवा अभियांत्रिकी शाखेतील संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेल्या योग्य व्यक्तीच्या ज्येष्ठता अधीन निव्वळ गुणवत्ता या निकषाच्या आधारे पदोन्नतीद्वारे;

किंवा

(ब) हे पद पदोन्नतीने भरणे शक्य नाही अशा परिस्थितीत खालील अर्हता पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे,—

(१) ज्यांचे वय ४५ वर्षांपेक्षा जास्त नाही :

परंतु असे की, अगोदरपासून शासन सेवेत कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा ५ वर्षांपर्यंत शिथिल करण्यात येईल आणि ;

(२) ज्यांनी विज्ञान शाखेतील भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या मुख्य विषयांसह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी धारण केली आहे किंवा अभियांत्रिकी शाखेतील संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केली आहे ;

(३) ज्यांनी या नियमाच्या उपनियम (२) मध्ये विहित केलेली अर्हताप्राप्त केल्यानंतर कोणत्याही मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेतील किंवा चिकित्सा संस्थेतील (राष्ट्रीय किंवा आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सादर केलेल्या किंवा दर्जेदार राष्ट्रीय किंवा आंतरराष्ट्रीय नियतकालिकामध्ये प्रसिद्ध केलेल्या शोधनिबंधासह) संबंधित विषयाचा १० वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका विश्लेषणात्मक आणि संशोधनाचा गुणवत्तापूर्ण अनुभव धारण केला आहे :

परंतु असे की, ज्यांनी भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान यांपैकी कोणत्याही विषयातील विद्यावाचस्पती अर्हता (पीएच.डी.) धारण केली आहे, अशा उमेदवारांना प्राधान्य देण्यात येईल :

परंतु, आणखी असे की, ज्यांनी न्यायसहायक विज्ञान अभ्यासातील सायबर गुन्हे किंवा ध्वनी किंवा ध्वनीफित विश्लेषण यामधील प्रशिक्षण आणि किंवा संशोधन व विकासाचा किमान २ वर्षांचा अनुभव धारण केला आहे, अशा उमेदवारांना प्राधान्य देण्यात येईल.

५. संचालनालयातील सहायक संचालक (मानसशास्त्र) पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल,—

(अ) वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र) पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान पाच वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या व मानसशास्त्र विषयातील पदवी आणि चेता मानसशास्त्र किंवा चिकित्सा मानसशास्त्र या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी किंवा शासनाने यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेल्या योग्य व्यक्तीच्या ज्येष्ठता अधीन पात्रता या निकषाच्या आधारे पदोन्नतीद्वारे;

किंवा

(ब) हे पद पदोन्नतीने भरणे शक्य नाही अशा परिस्थितीत खालील अर्हता पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे,—

(१) ज्यांचे वय ४० वर्षांपेक्षा जास्त नाही:

परंतु असे की, अगोदरपासून शासन सेवेत कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा पाच वर्षांपर्यंत शिथिल करण्यात येईल;

(२) ज्यांनी मानसशास्त्र विषयातील पदवी आणि चेता मानसशास्त्र किंवा चिकित्सा मानसशास्त्र विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी किंवा शासनाने यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेली आहे;

(३) ज्यांनी या नियमाच्या उप-नियम (२) मध्ये विहित केलेली अर्हता प्राप्त केल्यानंतर मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेतील किंवा चिकित्सालयीन संस्थेतील संबंधित विषयाचा किमान ७ वर्षांपेक्षा कमी नाही इतक्या कालावधीचा विश्लेषणात्मक किंवा संशोधनाचा अनुभव धारण केलेला आहे.

६. संचालनालयातील सहायक संचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण) पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल :—

(अ) वैज्ञानिक अधिकारी (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण) पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान पाच वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या आणि विज्ञान शाखेतील भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या मुख्य विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी आणि पदव्युत्तर पदवी धारण केली आहे किंवा अभियांत्रिकी शाखेतील संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केली आहे अशा योग्य व्यक्तीच्या ज्येष्ठता अधीन पात्रता या निकषांच्या आधारे पदोन्नतीद्वारे;

किंवा

(ब) खालील अर्हता पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे :—

(१) ज्यांचे वय ४० वर्षांपेक्षा जास्त नाही:

परंतु असे की, अगोदरपासून शासन सेवेत कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा ५ वर्षांपर्यंत शिथिल करण्यात येईल;

(२) ज्यांनी विज्ञान शाखेतील भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या मुख्य विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी आणि पदव्युत्तर पदवी धारण केलेली आहे किंवा अभियांत्रिकी शाखेतील संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेली आहे;

(३) ज्यांनी या नियमांच्या उप नियम (२) मध्ये विहित केलेली अर्हता प्राप्त केल्यानंतर मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेतील किंवा चिकित्सालयीन संस्थेतील संबंधित विषयाचा ७ वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका विश्लेषणात्मक किंवा संशोधनाचा अनुभव धारण केलेला आहे.

७. नियम ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने नियुक्तीचे प्रमाण ५०:५० असे राहील.

८. नियम ३, ४, ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाने नियुक्त झालेली व्यक्ती दोन वर्षांच्या परिवीक्षा कालावधीवर राहील. परिवीक्षा कालावधी कमाल १ वर्षांपर्यंत वाढवता येईल. पदावर नियुक्त व्यक्तीने विहित कालावधीत परिवीक्षा कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण करणे आवश्यक राहील. जर त्याने परिवीक्षा कालावधी विहित कालावधीत यशस्वीरित्या पूर्ण केला नाही किंवा सदर पदासाठी अयोग्य असल्याचे आढळून आल्यास कोणतीही पूर्वसूचना न देता तो सेवेतून काढून टाकण्यास पात्र राहील.

९. या नियमांमध्ये काहीही अंतर्भूत केले असले तरी, निवडीच्या कोणत्याही टप्प्यावर आयोगाला नियम ६ मध्ये नमूद पदांवर नामनिर्देशनाने नियुक्ती करताना असे आढळून आले की, अनुसूचित जाती, बौद्ध धर्मातिरिक्तांसह अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती याकरिता राखीव असलेली रिक्त पदे भरण्याकरिता पुरेसा अनुभव असलेले आवश्यक उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर आयोग याकरिता निश्चित करण्यात आलेल्या कालावधीतील ३ वर्षांपर्यंत अनुभवाचा कालावधी शिथील करू शकेल आणि अशा जाती अथवा जमातीच्या योग्य उमेदवारांची निवड करेल.

१०. नियम ३, ४, ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त व्यक्तीने याकरिता करण्यात आलेल्या नियमानुसार हिंदी आणि मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण केली नसल्यास किंवा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसल्यास, मराठी व हिंदी भाषा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील.

११. नियम ३, ४, ५, व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त व्यक्तीस, महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालयाने वेळोवेळी विहीत केलेले संगणक हाताळणीबाबतचे प्रमाणपत्र धारण करणे आवश्यक राहिल.

१२. नियम ६ मध्ये नमूद पदावर नियुक्त व्यक्ती महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदलीस पात्र राहिल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सु. ज. सोवितकर,

शासनाचे उप सचिव.

HOME DEPARTMENT

World Trade Centre, Cuffe Parade, Mumbai 400 005,
dated the 25th September 2014.

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No. FSL-0511/C.R. 468/R.C. 31/POL-4.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules, regulating recruitment to the posts of Deputy Director (Psychology), Deputy Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification), Group A, Assistant Director (Psychology) and Assistant Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification), Group A in the Directorate of Forensic Science Laboratories under the administrative control of the Home Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. These rules may be called the Deputy Director (Psychology), Deputy Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification), Group A, Assistant Director (Psychology) and Assistant Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification), Group A, in the Directorate of Forensic Science Laboratories (Recruitment) Rules, 2014.

2. In these rules, unless the context requires otherwise,—

(a) “Commission” means the Maharashtra Public Service Commission ;

(b) “Degree” means the degree of a statutory University ;

(c) “Department” means the Home Department of the Government of Maharashtra ;

(d) “Directorate” means the Directorate of Forensic Science Laboratories, Maharashtra State under the administrative control of the Home Department of the Government of Maharashtra ;

(e) “Government” means the Government of Maharashtra ;

(f) “Recognised Laboratories or Clinical Institutes” means the Laboratories or Clinical Institutes recognised by the Government for testing and or analysis in the relevant field ;

3. Appointment to the post of Deputy Director (Psychology) in the Directorate shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of strict selection with due regard to seniority from amongst the persons holding the post of Assistant Director (Psychology) having not less than five years of regular service in that post and possess a degree in Psychology and a post graduate degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology at least in second class, or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

or

(b) in the event the post cannot be filled in by promotion then by nomination from amongst the candidates who,—

(1) are not more than forty-five years of age :

Provided that, the age limit may be relaxed by five years in case of the candidates, who are already in the service of the Government ;

(2) possess a degree in Psychology and a post graduate degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology at least in second class, or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(3) possess analytical and research experience of recognised merit in the relevant subject for a period of not less than ten years in recognised laboratory or Clinical Institute (supported by papers presented in National or International Conferences or published in National or International journals of repute) after acquiring the qualification mentioned in clause (2) of this rule :

Provided that, preference may be given to a candidate who possess Doctorate degree (Ph.D.) in Psychology :

Provided further that, preference may be given to candidates who possess at least two years training and or research and development experience in Psychological studies.

4. Appointment to the post of Deputy Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification) in the Directorate shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of strict selection with due regard to seniority from amongst the person holding the post of Assistant Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification) having not less than five years of regular service in that post and possess a post graduate degree at least in second class in science faculty with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology as a main subject or possess a Engineering degree in Computer Science or Electronics or Information and Technology at least in second class or any other equivalent qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

or

(b) in the event the post cannot be filled in by promotion then by nomination from amongst the candidates who,—

(1) are not more than forty-five years of age :

Provided that, the age limit shall be relaxed by five years in case of candidates, who are already in the service of the Government and ;

(2) possess a post graduate degree at least in second class in science faculty with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology as main subject or possess a degree in Engineering with Computer Science or Electronics or Information and Technology at least in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(3) possess analytical and research experience of recognised merit in the relevant subject for a period of not less than ten years in any recognised laboratory or Clinical Institute (supported by papers presented in National or International Conferences or published in National or International journals of repute) after acquiring the qualification mentioned in clause (2) of this rule :

Provided that, preference may be given to candidate possessing a Doctorate degree (Ph.D.) in any one subject in Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology :

Provided further that, preference may be given to candidate who possess at least two years training and or research and development experience in Cyber Crime or Tape Authentication or Speaker Identification in the Forensic Science studies.

5. Appointment to the post of Assistant Director (Psychology) in the Directorate shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst the persons holding the post of Scientific Officer (Psychology) having not less than five years regular service in that post and possess a degree in Psychology and post graduate degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology atleast in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

OR

(b) in the event the post cannot be filled in by promotion then by nomination from amongst the candidates who,—

(1) are not more than forty years of age :

Provided that, the age limit may be relaxed by five years in case of candidates, who are already in the service of the Government ;

(2) possess degree in Psychology and post graduate degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology atleast in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(3) possess analytical or research experience in the relevant subject for a period of not less than seven years in any recognised laboratory or Clinical Institute after acquiring the qualification mentioned in clause (2) of this rule.

6. Appointment to the post of Assistant Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification) in the Directorate shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst the persons holding the post of Scientific Officer (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification) having not less than five years regular service in that post and possess degree and post graduate degree atleast in second class in Science faculty with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology as a main subject or possess a degree in Engineering atleast in second class with Computer Science or Electronics or Information and Technology or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

OR

(b) by nomination from amongst the candidates who,—

(1) are not more than forty years of age :

Provided that, the age limit shall be relaxed by five years in case of the candidates, who are already in the service of the Government ;

(2) possess a degree and post graduate degree in Science faculty with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology as a main subject atleast in second class or possess degree in Engineering with Computer Science or Electronics or Information and Technology atleast in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(3) possess analytical or research experience in the relevant subject for a period of not less than seven years in any recognised laboratory or Clinical Institute after acquiring the qualification mentioned in clause (2) of this rule.

7. Appointment to the post mentioned in rule 6 by promotion and nomination shall be made in the ratio of 50:50.

8. A person appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5 and 6 by nomination shall be on probation for a period of two years. Probation period may be extended maximum upto one year. Person appointed to the post shall be required to complete his probation period successfully. If he does not complete the probation period successfully within the prescribed period or found unsuitable for the post within the prescribed period then he shall be liable to be terminated from the service without prior notice.

9. Notwithstanding anything contained in these rules if at any stage of selection by nomination to the post mentioned in rule 6, the Commission is of the opinion that sufficient number of candidates possessing the requisite experience are not available to fill up the vacancies reserved for candidates belonging to the Scheduled Caste, Scheduled Castes converts to Buddhism, Scheduled Tribes, Denotified Tribes or Nomadic Tribes, then the Commission may relax the period of experience upto three years set out therein and select suitable candidates belonging to such Castes and Tribes.

10. A person appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5 and 6 shall be required to pass the examinations in Hindi and Marathi languages according to the rules made in that behalf, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations.

11. A person appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5 and 6 shall be required to possess a Certificate in Computer Operation prescribed by the Directorate of Information and Technology, Government of Maharashtra, from time to time.

12. A person appointed to the post mentioned in rule 6 shall be liable for transfer anywhere in the State of Maharashtra.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. J. SOVITKAR,
Deputy Secretary to Government.

गृह विभाग

जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई ४०० ००५, दिनांक २५ सप्टेंबर २०१४

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्र. एफएसएल. ०५११/प्र.क्र.४६८/पु.बा.क्र. ३१/पोल-४.—भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र), वैज्ञानिक अधिकारी (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण), गट-ब (राजपत्रित)पदांचे विनियमन करणारे पुढील नियम करीत आहेत, ते असे :—

१. या नियमांना न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र), वैज्ञानिक अधिकारी (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण), गट-ब (राजपत्रित)(सेवाप्रवेश) नियम, २०१४ असे संबोधण्यात यावे.

२. या नियमांमध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(अ) “आयोग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग;

(ब) “पदवी” याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापिठाची पदवी,

(क) “विभाग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाचा गृह विभाग,

(ड) “संचालनालय” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील कार्यरत न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य;

(इ) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन;

(ई) “मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा किंवा चिकित्सा संस्था” याचा अर्थ, शासनाने संबंधित क्षेत्रातील चाचण्या आणि/किंवा विश्लेषण करण्यासाठी मान्यता दिलेल्या प्रयोगशाळा किंवा चिकित्सा संस्था.

३. संचालनालयातील वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र) हे पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल,—

(अ) वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र) पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान पाच वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा पूर्ण केलेल्या व मानसशास्त्र विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील सांविधिक विद्यापिठाची पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेल्या व्यक्तीच्या ज्येष्ठता अधीन पात्रता या निकषांच्या आधारे पदोन्नतीद्वारे;

किंवा

(ब) खालील अर्हता पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे,—

(१) ज्यांचे वय ३५ वर्षांपेक्षा जास्त नाही;

परंतु असे की, अगोदरपासून शासन सेवेत कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा ५ वर्षांपर्यंत शिथिल करण्यात येईल;

(२) ज्यांनी मानसशास्त्र विषयातील पदवीसह चेता मानसशास्त्र किंवा चिकित्सा मानसशास्त्र या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदव्युत्तर पदवी, किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केलेली आहे;

(३) ज्यांनी या नियमाच्या उपनियम (२) मध्ये विहित केलेली अर्हता प्राप्त केल्यानंतर मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेतील किंवा चिकित्सा संस्थेतील संबंधित विषयातील ३ वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका अनुभव धारण केला आहे.

४. संचालनालयातील वैज्ञानिक अधिकारी (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण) पदावरील नियुक्ती खालील मार्गाने करण्यात येईल,—

(अ) वैज्ञानिक सहायक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण) हे पद धारण करणाऱ्या व या पदावर किमान पाच वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी सेवा पूर्ण केलेल्या आणि विज्ञान शाखेतील भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या मुख्य विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी धारण केली आहे किंवा अभियांत्रिकी शाखेतील संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा

माहिती व तंत्रज्ञान या विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केली आहे, अशा योग्य व्यक्तीच्या ज्येष्ठता अधीन पात्रता निकषांच्या आधारे पदोन्नतीद्वारे;

किंवा

(ब) खालील अटी पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे,—

(१) ज्यांचे वय ३५ वर्षांपेक्षा जास्त नाही :

परंतु असे की, अगोदरपासून शासन सेवेत कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा ५ वर्षांपर्यंत शिथिल करण्यात येईल आणि ;

(२) ज्यांनी विज्ञान शाखेतील भौतिकशास्त्र किंवा संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान या मुख्य विषयासह किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी आणि पदव्युत्तर पदवी धारण केली आहे किंवा अभियांत्रिकी शाखेतील संगणकशास्त्र किंवा इलेक्ट्रॉनिक्स किंवा माहिती व तंत्रज्ञान विषयातील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी किंवा शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य अर्हता धारण केली आहे;

(३) ज्यांनी या नियमाच्या उपनियम (२) मध्ये विहित केलेली अर्हता प्राप्त केल्यानंतर मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेतील किंवा मान्यताप्राप्त चिकित्सा संस्थेतील संबंधित विषयाचा ३ वर्षांपेक्षा कमी नाही इतका अनुभव धारण केला आहे;

५. नियम ३ व ४ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने नियुक्तीचे प्रमाण २५:७५ असे राहील.

६. नियम ३, ४, ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त झालेली व्यक्ती दोन वर्षांच्या परिविक्षा कालावधीवर राहील. परिविक्षा कालावधी कमाल १ वर्षांपर्यंत वाढवता येईल. पदावर नियुक्त व्यक्तीने विहित कालावधीत परिविक्षा कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण करणे आवश्यक राहील. जर त्याने परिविक्षा कालावधी विहित कालावधीत यशस्वीरित्या पूर्ण केला नाही किंवा सदर पदासाठी अयोग्य असल्याचे आढळून आल्यास कोणतीही पूर्वसूचना न देता तो सेवेतून काढून टाकण्यास पात्र राहील.

७. नियम ३ व ४ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त व्यक्तीस, याबाबतीत करण्यात आलेल्या नियमांनुसार मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा अगोदरच उत्तीर्ण केली नसल्यास किंवा सदर परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसल्यास, मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल.

८. नियम ३ व ४ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त झालेल्या व्यक्तीस, महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालयाने, वेळोवेळी विहित केलेले संगणक हाताळणीबाबतचे प्रमाणपत्र धारण करणे आवश्यक राहील.

९. नियम ३ व ४ मध्ये नमूद पदांवर नियुक्त व्यक्ती महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदलीस पात्र राहील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सु. ज. सोवितकर,

शासनाचे उप सचिव.

HOME DEPARTMENT

World Trade Centre, Cuffe Parade, Mumbai 400 005,
dated the 25th September 2014

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No. FSL-0511/C.R. 468/R.C. 31/POL-4.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all the existing rules, orders or instruments made in this behalf and in force in the State, the Governor of Maharashtra, is hereby pleased to make the following rules, regulating recruitment to the posts of Scientific Officer (Psychology) and Scientific Officer (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification), Group B (Gazetted), in the Directorate of Forensic Science Laboratories under the administrative control of the Home Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. These rules may be called the Scientific Officer (Psychology) and Scientific Officer (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification), Group B (Gazetted), in the Directorate of Forensic Science Laboratories (Recruitment) Rules, 2014.

2. In these rules, unless the context requires otherwise,—

(a) “Commission” means the Maharashtra Public Service Commission ;

(b) “Degree” means the degree of a statutory University ;

(c) “Department” means the Home Department of the Government of Maharashtra ;

(d) “Directorate” means the Directorate of Forensic Science Laboratories, Maharashtra State under the administrative control of the Home Department of the Government of Maharashtra ;

(e) “Government” means the Government of Maharashtra ;

(f) “Recognised Laboratories or Clinical Institutes” means the Laboratories or Clinical Institutes recognised by the Government for testing and or analysis in the relevant field ;

3. Appointment to the post of Scientific Officer (Psychology) in the Directorate shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst the persons holding the post of Scientific Assistant (Psychology) having not less than five years of regular service in that post and possess a degree of a statutory University in Psychology at least in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

or

(b) by nomination from amongst the following candidates who,—

(1) are not more than thirty-five years of age :

Provided that, the age limit may be relaxed by five years in case of the candidates, who are already in the service of the Government ;

(2) possess a post graduate degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology at least in second class, along with the degree in Psychology or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(3) possess experience in the relevant subject for a period of not less than three years in any recognised laboratory or Clinical Institute after acquiring the qualification mentioned in clause (2) of this rule ;

4. Appointment to the post of Scientific Officer (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification) in the Directorate shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst the persons holding the post of Scientific Assistant (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification) having not less than five years of regular service in that post and possess a degree in science faculty with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology as a main subject at least in second class or possess Engineering Degree in Computer Science or Electronics or Information and Technology at least in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

or

(b) by nomination from amongst the candidates who,—

(1) are not more than thirty-five years of age :

Provided that, the age limit may be relaxed by five years in case of the candidates, who are already in the service of the Government ;

(2) possess a degree and post graduate degree in science faculty with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology at least in second class or possess Engineering Degree in Computer Science or Electronics or Information and Technology at least in second class or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(3) possess experience in the relevant subject for a period of not less than three years in any recognised laboratory or recognised Clinical Institute after acquiring the qualification mentioned in clause (2) of this rule.

5. Appointment to the post mentioned in rules 3 and 4 by promotion and nomination shall be made in the ratio of 25:75.

6. A person appointed to the post mentioned in rules 3 and 4 by nomination shall be on probation for a period of two years. Probation period may be extended maximum upto one year. Person appointed to the post shall be required to complete his probation period successfully within the prescribed period. If he does not complete the probation period successfully or found unsuitable for the post within the prescribed period, then he shall be liable to be terminated from the service without prior notice.

7. A person appointed to the post mentioned in rules 3 and 4 shall be required to pass the examination in Hindi and Marathi languages according to the rules made in that behalf, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations.

8. A person appointed to the posts mentioned in rules 3 and 4 shall required to possess a Certificate in Computer Operation prescribed by the Directorate of Information and Technology, Government of Maharashtra, from time to time.

9. A person appointed to the post mentioned in rules 3 and 4 shall be liable for transfer anywhere in the State of Maharashtra.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. J. SOVITKAR,
Deputy Secretary to Government.